

دانشگاهها و مراکز آموزش عالی هر جامعه معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می‌شود و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می‌سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکت‌های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می‌شوند. از اینجا می‌توان گفت که دانشگاه‌های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، بایکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینشها و ارزشهای مختلف واجد خصوصیتی هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می‌سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان بینی و نظام ارزشی اسلام را مبنای شئون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه‌های متناسبی با مبانی و ارزشهای اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاهها از مبانی و معیارهای خودآگاهی و شناخت دقیق‌تر و ژرف‌تر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاهها بر اساس مصوبه شورای

عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیتها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چارچوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است.

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده 1 - در این آیین نامه تعاریف زیر مورد نظر است:

1-1 - دانشگاه: به هریک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیر دولتی اطلاق می شود.

تبصره: هرمرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاههای دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیر دولتی در این آیین نامه همانند دانشگاه محسوب می شود.

2 - 1 - دانشگاهیان: عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می باشد.

3 - 1 - تشکل اسلامی: جمعیت مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذی صلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرح در فصل سوم این آیین نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزشهای انقلاب و نظام اسلامی مصرح در چهارچوب قانون اساسی و این آیین نامه فعالیت می نماید.

4 - 1 - عضو: به هریک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود برای عضویت در یکی از تشکلهای اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می شود. (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکل است).

تبصره: هرفرد تنها می تواند در زمان واحد در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است.

ماده 2 - محدوده فعالیت:

هزنوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکلهای اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین نامه و سایر قوانین

موضوعه کشور مجاز است.

تبصره: برای هر گونه فعالیت در خارج از دانشگاه، تشکل‌ها موظفند طبق قانون احزاب مجوز فعالیت دریافت دارند.

1 - 2 - برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلوهای

تشکل‌های دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره 1: انتشار هر نوع نشریه‌ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره 2: شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و

اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، مراتب را به

ریاست دانشگاه اعلام می‌نماید و رییس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

فصل دوم: تشکل‌ها :

ماده 3 - تشکل‌ها با طی مراحل زیر تأسیس می‌گردند:

1- 3 - حداقل 5 نفر از دانشجویان یا 3 نفر از اعضای هیأت علمی با داشتن شرایط زیر

می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس با ارائه نام مشخصی برای تشکل، تقاضای صدور پروانه فعالیت نمایند:

الف. اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت مطلقه فقیه و قانون اساسی.

ب. برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به

تحصیل در دانشگاه مزبور برای تشکل‌های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی

آزمایشی در دانشگاه مزبور برای تشکل‌های اعضای هیأت علمی .

2 - 3 - کسانی که به موجب ماده 7 قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی

و صنفی از حق تأسیس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیأت رهبری آن محرومند

نمی‌توانند به عنوان هیأت مؤسس تقاضای صدور پروانه برای ایجاد تشکل در مراکز آموزش عالی نمایند.

3 - 3 - در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هیأت مؤسس (موضوع بند 1 - 3) و تأیید نام تشکل، هیأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشکل را صادر می‌نماید.

3 - 4 - هیأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هیأت نظارت تسلیم نماید. در غیر این صورت در خواست تأسیس کان لم یکن تلقی می‌شود.

تبصره: التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه کشور و آیین نامه‌های مصوب بایستی مصرحاً در اساسنامه تشکل آمده باشد.

3 - 5 - هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضا (در حد نصاب لازم حداکثر ظرف دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشکل واجد شرایط اقدام می‌نماید.

3 - 6 - هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متقاضیان اعلام نماید و متقاضیان می‌توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند.

تبصره 1. در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشکل به نظرات درباره اساسنامه تشکل، هیأت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده 5 این آیین نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره 2. هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می‌باشد.

7 - 3 - حد نصاب تعداد اعضای تشکل‌های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس 3 درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل 50 نفر می‌باشد.

8 - 3 - حد نصاب تعداد اعضای تشکل‌های علمی با احتساب هیأت مؤسس 5 درصد کل اعضای هیأت

علمی آن دانشگاه و حداقل 10 نفر می‌باشد.

فصل سوم - نظارت:

ماده 4 - به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آیین‌نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

1 - 4 - ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف. رییس دانشگاه (رییس هیئت)

ب. مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

ج - نماینده وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

2 - 4 - وظایف هیأت نظارت دانشگاه:

الف. بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشکل‌های اسلامی.

ب. اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشکل‌های اسلامی.

ج. صدور مجوز انجام فعالیت تشکلهای.

د. نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشکل‌های اسلامی.

ه - رسیدگی به تخلفات تشکلهای بر اساس آیین‌نامه مربوط.

و. رسیدگی به شکایات واصله از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیتهای

تشکل‌های اسلامی.

ز. توقف و یا لغو پروانه فعالیت تشکل‌های اسلامی.

ماده 5. به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

1 - 5 - ترکیب هیأت نظارت مرکزی:

الف - وزیر یا رییس دستگاه.

ب - رییس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها.

ج - یکی از معاونان وزیر یا رییس دستگاه به انتخاب وی.

د - یک نفر از رؤسای دانشگاهها حسب مورد.

ه - نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی.

2 - 5 - وظایف هیأت نظارت مرکزی:

الف - رسیدگی نسبت به درخواستهای تجد نظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاهها و تخلفات آنها حداکثر ظرف مدت دوماه .

ب - تدوین و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی این آیین نامه حسب مورد.

ج - تدوین و تصویب آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی و

آیین نامه فوق در 5 ماده و 8 تبصره در جلسه 448 مورخ 1378.6.9 شورای عالی انقلاب

فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، آیین نامه‌های مغایر با آن ملغی می‌شود.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدمحمد خاتمی